

Vedlegg 2

Forskrift om vern av Østmarka friluftslivsområde, Oslo kommune, Oslo og Nordre Follo kommuner, Viken

Fastsatt ved kongelig resolusjon 10. november 2023 med hjemmel i lov 5. juni 2009 nr. 35 om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven) § 11. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 *Formål*

Formålet med forskriften er å bevare

- a. et mye brukt friluftslivsområde uten større inngrep og tilrettelegging, som på grunn av sine naturopplevelsverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet,
- b. et større, sammenhengende og mangfoldig skogsområde i lavlandet i Sørøst-Norge med stor variasjon i skogstruktur, topografi og landskapsrom, og med forekomster av gammel skog uten nyere skogbruksinngrep
- c. et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner
- d. et friluftslivsområde som også har særlig betydning for idrett.

§ 2 *Geografisk avgrensning*

Friluftslivsområdet berører følgende gnr./bnr.: Oslo kommune: 109/1, 109/4, 167/11, 168/5, 170/2, 171/7, 171/11, 171/49, 172/4, 172/103, 172/120, 174/5, 174/106. Nordre Follo kommune: 102/1, 102/5.

Friluftslivsområdet dekker et totalareal på 16,9 km². Grensene for friluftslivsområdet går fram av vernekart datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 1. Grensene skal merkes i terrenget.

§ 3 *Vernebestemmelser*

I friluftslivsområdet kan det ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre områdets verdi som friluftslivsområde, jf. § 1.

I friluftslivsområdet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, skal ikke skades eller ødelegges. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra friluftslivsområdet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre friluftslivs- og naturopplevelsverdiene, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Det er forbudt å skade eller ødelegge kulturminner. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

§ 4 *Generelle unntak fra vernebestemmelsene*

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. plukking av bær og matsopp til eget bruk
- b. bålbrekking med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk

- c. fjerning av vegetasjon inntil 10 meter fra bygninger
- d. felling av enkeltrær som kan gjøre skade på bygninger
- e. hogst av ved på private hytteeiendommer til eget bruk på hytter i friluftslivsområdet
- f. beiting
- g. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- h. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- i. vedlikehold av eksisterende veier, bygninger, anlegg og innretninger
- j. vedlikehold av stier og løyper inkludert merking, skilt, bruer, klopper, kavler og liknende
- k. begrenset utvidelse av eksisterende stier og løyper som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet
- l. drift og vedlikehold av eksisterende dammer
- m. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet
- n. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig
- o. utplassering av poster for turorientering, orienteringsløp samt kjentmannsposter, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes
- p. oppbevaring av robåt, kajakk og kano.

§ 5 Regulering av ferdsel og aktiviteter

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til naturopplevelsesverdier, vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I friluftslivsområdet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel og aktivitet:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Det er forbudt å bruke droner, motordrevne modellfly og andre ubemannede motoriserte innretninger.
- c. Sykling og bruk av hest er tillatt på veier, stier og islagte vann.
- d. Organisert bruk av hest er kun tillatt på veier.
- e. Arrangementer som på grunn av omfang eller art utgjør en fare for nevneverdig skade på verneverdiene, må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer for vurderingen av hvilke arrangement ferdsel som krever tillatelse, skal gis i forvaltningsplanen.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. turorientering og orienteringsløp, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes
- b. terrengløp på sti, dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet
- c. skirenn i eksisterende skiløyper markert på løypekart datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 2
- d. bruk av elektrisk sykkel på stier og veier
- e. bruk av motordrevne, lette redskaper
- f. nødvendig motorferdsel på veier markert på vernekart i vedlegg 1

- g. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- h. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper markert på løypekart datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 2
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg, hjort og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- j. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten
- k. nødvendig motorferdsel på traseer avmerket på kart for kjøretraseer for Statnett datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 3, i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftledninger
- l. nødvendig bruk av drone i forbindelse med drift og oppsyn med eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet
- m. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av målestasjoner for grunnvann over Romeriksporten
- n. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende dammer ved Langvann, Lutvann, Igletjern og Krokstjern
- o. landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. oppsetting av skilt og merking av stier og løyper
- b. bygging av bruer, legging av klopper, kavler og liknende, samt skånsomt uttak av enkeltrær til slike formål og til vedlikehold, jf. § 4 bokstav j
- c. omlegging eller utbedring av eksisterende stier og løyper, samt anleggelse av nye stier og løyper
- d. etablering av nye klatrefelt
- e. ombygging og mindre utvidelser av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger
- f. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- g. rivning av gamle bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk
- h. installasjon av solenergianlegg på eksisterende bygninger
- i. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, herunder kalking av vassdrag
- j. oppsetting av gjerder og utsetting av saltstein i forbindelse med beite
- k. oppsetting av viltkamera
- l. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner og kulturlandskap
- m. hogst av ved til andre hytter i friluftslivsområdet enn de som er nevnt i § 4 bokstav e
- n. rydding av utsiktspunkter
- o. gjennomføring av Terrengsykelrittet i trase markert på kart for Terrengsykelrittet datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 4
- p. bruk av innretninger som nevnt i § 5 annet ledd bokstav b til andre formål enn fritidsformål
- q. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- r. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning
- s. bruk av beltekjøretøy på vinterføre, motorbåt eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter
- t. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og villsvin med annet kjøretøy enn lett terrenggående beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd bokstav i

- u. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper som ikke er markert på løypekart datert Klima- og miljødepartementet, november 2023, i vedlegg 2
- v. nødvendig motorferdsel for varig bevegelseshemmede
- w. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav i, j og k og § 7 bokstav c, e, f, g og h
- x. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- y. fjerning av beverdemning for å hindre vesentlig skade ved oversvømmelse. jf. naturmangfoldloven § 18
- z. etablering av bålplasser, gapahuker, flytebrygger for bading og fisking og andre mindre tilretteleggingstiltak.

§ 8 *Generelle dispensasjonsbestemmelser*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Det kan ikke gis dispensasjon til tiltak som vesentlig endrer områdets verdi som friluftslivsområde.

§ 9 *Skjøtsel*

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller fremme formålet med vernet. Slik skjøtsel skal foregå i henhold til forvaltningsplan godkjent etter § 10.

§ 10 *Forvaltningsplan*

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, besøkshåndtering, tilrettelegging og gjennomføring av skjøtsel i friluftslivsområdet. Forvaltningsplanen kan være felles for tilgrensende verneområder. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Statsforvalteren i Oslo og Viken.

§ 11 *Forvaltningsmyndighet*

Klima- og miljødepartementet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 *Ikrafttredelse og oppheving av eldre verneforskrifter*

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 4. oktober 2013 nr. 1175 om vern av Hauktjern friluftslivsområde, Oslo kommune, Oslo, og forskrift 4. oktober 2013 nr. 1176 om vern av Spinneren friluftslivsområde, Oslo kommune, Oslo.